

HOẠT ĐỘNG CỦA KHÔNG KHÍ LẠNH ẢNH HƯỞNG TỚI VIỆT NAM NĂM 1994

KS. Lê Thanh Hải
Cục Dự báo KTTV

Trong năm 1994 có tất cả 35 đợt KKL xâm nhập xuống nước ta, nhiều hơn trung bình nhiều năm (TBNN) 4-5 đợt, trong số đó có 19 đợt gió mùa đông bắc (GMDB) và 16 đợt không khí lạnh tăng cường (KKLTC) (bảng 1).

Bảng 1. Phân bố các đợt KKL năm 1994 theo các tháng, loại và cường độ

Loại	Tháng												Tổng số
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
GMDB	Mạnh	2	2	1	1	1			1	1		2	11
	T.bình			1					2			3	
	Yếu		1			2				2		5	
KKLTC	Mạnh	2	1	4									7
	T.bình		2								2		4
	Yếu		1	1						1	1	1	5
Tổng số		4	7	7	1	3			3	4	1	5	35

Bảng 1 cho thấy, như thường lệ, tháng VII và VIII không có đợt KKL nào. Ngoài ra năm 1994 còn có tháng VI cũng không có đợt KKL nào. KKL hoạt động tương đối không đều trong các tháng còn lại. Đặc biệt trong 2 tháng II và III, KKL hoạt động dồn biến, gấp đôi số đợt so với TBNN, nhưng vào cuối năm trong một thời kỳ dài 30 ngày (từ 21-X đến 20-XI) không có một đợt KKL nào đáng kể ảnh hưởng đến nước ta, ngoài 1 đợt KKLTC yếu ngày 30-X.

Hoạt động của KKL nhiều hơn rõ rệt so với TBNN, trong đó các đợt KKL mạnh cũng nhiều hơn TBNN. Tất cả có 18 đợt mạnh (11 đợt GMDB và 7 đợt KKLTC), chiếm 51,4% trong tổng số 35 đợt KKL. Còn lại các đợt KKL yếu xấp xỉ TBNN, 10 đợt, chiếm 26,8%.

Đáng chú ý, KKL hoạt động mạnh vào đầu năm. Trong 3 tháng I, II, và III có 18 đợt KKL (hơn 50%), trong đó có 12 đợt KKL mạnh (hơn 60%), vượt trội hơn rất nhiều so với TBNN. Trong thời kỳ này đã xảy ra 2 đợt rét đậm và một số nơi rét hại ở Bắc Bộ. Đợt 1 kéo dài 4 ngày (từ 19 - 22-I), nhiệt độ trung bình ngày 12 - 14°C; đợt 2 kéo dài 5 ngày (từ 26-II đến 2-III). Trong khi đó KKL lại hoạt động yếu vào cuối năm, trong 3 tháng X, XI, và XII chỉ có 10 đợt KKL (khoảng 27%), trong đó có 5 đợt KKL mạnh (khoảng 25%). Do KKL hoạt động yếu nên trong thời kỳ này có một đợt ấm - nắng kéo dài 30 ngày. Cuối năm, không có một đợt rét đậm nào.

Tóm lại, hoạt động của KKL năm 1994 tuy nhiều hơn so với TBNN, nhưng chỉ tập trung mạnh vào nửa đầu năm và đặc biệt yếu vào nửa cuối năm. Hoạt động của KKL nửa đầu năm ít gây ra rét đậm và rét hại nên tạo thuận lợi cho sản xuất nông nghiệp vụ đông xuân 1994. Hoạt động yếu của KKL vào nửa cuối năm, kết hợp với hoạt động yếu

của dải hội tụ nhiệt đới vào thời kỳ này phần nào hạn chế các đợt mưa lớn, diện rộng ở các tỉnh ven biển Trung Bộ từ Thanh Hóa đến Bình Thuận.

Bảng 2. Đặc trưng các đợt không khí lạnh (KKL) xâm nhập xuống Việt Nam năm 1994

TT	Phân loại	Ngày tháng	Cấp gió đông bắc	Thời tiết chính	Mức giảm nhiệt °C
1	GMDB	Mạnh	13-I	6	Đông Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ: mưa nhỏ rải rác
2	GMDB	Mạnh	18-I	6-7	Đông Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ: mưa nhỏ, mưa phun
3	KKLTC	Mạnh	20-I	7	Rét đậm ở Bắc Bộ
4	KKLTC	Mạnh	23-I	7	Bắc Bộ: quang mây, kết thúc rét đậm
5	GMDB	Mạnh	1-II	7	Đông Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ: mưa phun nhiều nơi
6	GMDB	Yếu	8-II	4	Đồng bằng Trung du Bắc Bộ: có mưa nhỏ, mưa phun
7	KKLTC	T.bình	12-II	5-6	Đông Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ: mưa nhỏ, mưa phun
8	KKLTC	Yếu	15-II	4-5	Đông Bắc Bộ: mưa nhỏ, mưa phun
9	KKLTC	T.bình	20-II	5-6	Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ: kết thúc mưa phun
10	GMDB	Mạnh	24-II	6-7	Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ: có mưa vài nơi
11	KKLTC	Mạnh	26-II	6	Rét đậm ở Bắc Bộ
12	KKLTC	Mạnh	1-III	6-7	Rét đậm tiếp tục
13	KKLTC	Mạnh	2-III	6	Bắc Bộ: quang mây, kết thúc rét đậm
14	GMDB	T.bình	10-III	5-6	Đông Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ: có mưa nhỏ
15	GMDB	Mạnh	13-III	7	Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ: mưa nhỏ rải rác
16	KKLTC	Mạnh	16-III	6-7	Bắc Bộ: có mưa rào và dông rải rác
17	KKLTC	Mạnh	22-III	7	Tây Bắc Bộ và ven biển Trung Bộ: mưa nhỏ rải rác
18	KKLTC	Yếu	25-III	4-5	Đông Bắc Bộ và Thanh Hóa: có mưa nhỏ rải rác
19	GMDB	Mạnh	12-IV	6	Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ: mưa nhỏ rải rác
20	GMDB	Mạnh	4-V	6-7	Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ: có mưa rào và dông rải rác
21	GMDB	Yếu	16-V	4-5	Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ: có mưa rào và dông ảnh hưởng thời tiết
22	GMDB	Yếu	26-V	4-5	Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ: có mưa rào và dông, kết thúc nắng nóng
23	GMDB	Mạnh	12-IX	6-7	Đông Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ: có mưa rào và dông
24	GMDB	Yếu	22-IX	4-5	Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ: có mưa rào và dông
25	GMDB	Yếu	27-IX	5	Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ: có mưa rào và dông
26	GMDB	Yếu	5-X	4	Bắc Bộ: có mưa dào và dông rải rác
27	GMDB	Yếu	9-X	4	Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ có mưa rào và dông, rải rác mưa vừa
28	GMDB	Mạnh	19-X	6-7	Bắc Bộ và Thanh Hóa: có mưa rào và dông, Nghệ An đến Phú Yên có mưa to đến rất to.
29	KKLTC	Yếu	30-X	4-5	Tiếp tục thời tiết tốt, quang mây ở Bắc Bộ
30	KKLTC	Yếu	22-XI	5	Tiếp tục thời tiết tốt, quang mây ở Bắc Bộ
31	GMDB	Mạnh	2-XII	7	Bắc Bộ và Thanh Hóa, Nghệ An có mưa và rải rác có dông, Hà Tĩnh đến Quảng Nam Đà Nẵng có mưa vừa, mưa to
32	GMDB	Mạnh	12-XII	7	Đông Bắc Bộ có mưa nhỏ rải rác, Thanh Hóa đến Quảng Nam Đà Nẵng: có mưa nhiều nơi
33	KKLTC	Yếu	15-XII	5	Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ: có mưa nhỏ rải rác
34	KKLTC	Mạnh	17-XII	6	Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ: có mưa nhỏ rải rác
35	KKLTC	Mạnh	20-XII	6-7	Bắc Bộ và Thanh Hóa: có mưa nhỏ rải rác. Nghệ An đến Quảng Nam Đà Nẵng: có mưa, có nơi mưa to